

## Bijlage 6 - Matrix energiebouwstenen per landschapstypen (RES)

ENERGIEBOUWSTENEN - MATRIX		ENERGIE POTENTIE		
Landschapstype	Inpassing	Aanpassing	Transformatie	
<b>KLEINASCHALIGE ZANDONTNINING</b>	<p><b>Inpassing:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kleinaschig, met een concreetvormige verkeersstructuur.</li> <li>- Bestaande karakter.</li> <li>- Er zijn opvallende grote ruimtes in het landschap.</li> <li>- Veel groene zones.</li> <li>- Ongenoegende beplanting tussen gebouwen en zand en een houtwallen, slopes, heggen.</li> <li>- Afzettingen, zowel intensief als extensief.</li> </ul>	<p><b>Aanpassing:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Grote windturbines uitgesloten</li> <li>- Grote zonnerijken uitgesloten</li> <li>- Dorpselen (15 m) mits buiten de dorpskern</li> <li>- Kleine zonnerijken mits ingepast binnen verkeersinfrastructuur</li> <li>- Energiestraatregels op zand uitgesloten</li> </ul>	<p><b>Grootaschige infrastructuur (windmolens aan, lange rijen van zonnepanelen, wind grid, zonneparken):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- bestaande kwaliteit/ gebiedsidentiteit leidend</li> <li>- minimale impact op het landschap: wapenindustrie/vergrijze implementatie</li> <li>- behoud schaal van het landschap: volg verkeersinfrastructuur</li> <li>- landschappelijke hoofdstructuur van het landschap</li> </ul> <p><b>Grootaschige intensieve infrastructuur (windmolens aan, lange rijen van windmolens, grootschalige zonneveld):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zonnerijken, wind grid, zonneparken</li> <li>- eventueel introduceren van nieuwe identiteit/ structuren</li> <li>- eventueel introduceren van nieuwe landschappen</li> </ul> <p>Geen ruimte voor transformatie strategie</p>	
<b>BEKKENDEN</b>	<p><b>Inpassing:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Beek kronkelend door het landschap</li> <li>- Waterloop gelegen tegen met het omringende bosland, de aangrenzende bebouwing en de hoger gelegen landgoederen.</li> <li>- Lopen door zowel stedelijke gebieden als agrarische en natuurgebieden.</li> <li>- Aangetrouwde vlokkedelen en vissersvleidelen, watermolens, ontzaglijke bossen met heidevelden en venen.</li> </ul>	<p><b>Aanpassing:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Energiebesparende uitgesloten</li> </ul>	<p><b>Transformatie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Verschillende beken zijn in loop der tijd rechtgetrokken bij landbouw. Vervuiling/klimaatadaptatie, biodiversiteit, recreatie is op aantal plekken landschapsinhoud van de bekkendelen verschillig.</li> </ul> <p><b>BESTAANDE SITUATIE:</b></p> <p>Geen ruimte voor transformatie strategie</p>	
<b>JONGE ZANDONTNINING</b>	<p><b>Inpassing:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Radicaal grondvergelijk over landschap.</li> <li>- Grasstruik productiebossen.</li> <li>- Rechte wegen met vrijliggende bebouwing aan de weg.</li> <li>- Ongenoegende beplanting langs wegen en kavelsgronden.</li> <li>- Veel intensieve landbouw.</li> </ul>	<p><b>Aanpassing:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Agrariers met land grenzend aan natuurgebieden krijgen ruimte voor ecologisering/natuurontwikkeling/ N-reductie (eventueel tijdelijk) voor zon of wind productie zodat de extra revenuen ontbreken waarmee verdiening kunnen compenseren.</li> <li>- Positief effect op aangrenzende natuur.</li> <li>- Icm EU biodiversiteit subsidie.</li> <li>- Vermindering aflossel uitlaat.</li> <li>- Waterper laag oppervlak waterdoorverdiging van natuurgebied wordt tegengegaan.</li> <li>- Van monocultuur enige degradering naar platt-droog natuurgebied met kruidenvegetatie.</li> </ul>	<p><b>VLUKJOMENDE AGRARISCHE BEDRIJVEN (VAB):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Relatief groot aantal boeren is voornamelijk te gaan stoppen en door gebrek aan oproeping. Leegstaande gebouwen kan verkoeling in de hand werken (minimale activiteiten in schuren).</li> <li>- Kan de RES een financieel alternatief vormen voor deze groep agrarici?</li> </ul> <p><b>ENERGIEBOER:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- assied op boeren bedrijven bieden mogelijkheden voor warmte en energiewerving in nabije omgeving</li> <li>- eventueel in coöperatieve vormen met verschillende agrarici</li> </ul> <p><b>KOMBINEER ENERGIE &amp; AGRARISCH ACTIVITEITEN:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Agrarische activiteiten worden gecombineerd met energie productie</li> </ul> <p><b>TRANSFORMATIE NAAR NIEUWE WOONMILIEU:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- In landschappelijk aantrekkelijke gebieden kan de agrarische laag worden omgevormd tot aantrekkelijk woonmilieu.</li> <li>- kans voor energielatzakvoorziening van de kavel.</li> <li>- ruimte voor groei/ blauwe diensten en landschapsinhoud.</li> </ul>	
<b>BOVENHEIDE (bos)</b>	<p><b>Inpassing:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Liggen op de drogere delen van de heide.</li> <li>- Vaste, historische ontstaansgeschiedenis van heidebossen.</li> <li>- Rechte wegen, bosdelen, bosovergangen, krommedelen, door openheid met permanente naaldbossen voor bosbeheer.</li> <li>- Losse bosdelen en bomen. Bosbeheer vaak voortgaan met afname.</li> <li>- Het verschil tussen natte en droge heideontgroting is bijna niet herkenbaar, maar in de natte delen zijn er meer soorten en andere vegetatie zoals elzen en vilgen.</li> </ul>	<p><b>Aanpassing:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Gelegen op drogere delen van de heide.</li> <li>- Lager gelegen dan heideontgrotingen. Heide vind je veel populieren, vilgen, en natte delen blijven de natuurgebieden.</li> <li>- Open heideontgroting, aangevuld door losse bosdelen kleine bosdelen, natte zandwegen, boom- en struikbegroeiing en vergroeiing voorhorende bebouwing.</li> <li>- eventueel uitbreidend met recreatieve routing (energy park, ref. Hengelo)</li> <li>- stenen liggen natuurnemendelijk flauwer profiel.</li> </ul>	<p><b>WINDBOS + TRANSFORMATIE NIEUWE BOSSSEN:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Windbos richt zich op de uitbreiding van bestaand bos (CO2 compensatie). Agrarisch land kan worden beplant met bos, gefinancierd door molens.</li> </ul>	
<b>HERANT GEBOUDEN</b>	<p><b>Inpassing:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Verschilt in stad-land relatie, vaak afgewisseld door infrastructuur.</li> <li>- Woningbouwspiegeling.</li> <li>- Behoefte vanuit stedeling om te ressorteren in tuinwijk.</li> <li>- Uitgangsruimte voor specifieke programma's.</li> <li>- Ontwikkeling kasseicomplexen.</li> <li>- Industriële gebieden.</li> <li>- Bedrijfsterreinen</li> </ul>	<p><b>Aanpassing:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Als de stad-land relatie (tuinwijk) veranderd kunnen energievoorzieningen worden in tegelopslag om de stedelijken te verbeteren en stad-land relatie te verbeteren (stedelijke uitbreidingsgebieden).</li> </ul>	<p><b>GLASTUNIBOUW:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vervuiling die redenering dat kleinere glastuinbouwbedrijven op termijn zullen verdwijnen en grotere industriële glastuinbouwclusteren transformeren naar energie parken</li> </ul> <p><b>WIND EN ZON GECOOPPELD AAN INFRASTRUCTUUR:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Voor verschillende aanwegingen zijn herstel/ uitbreidingsplannen. Kunnen er in de ontwikkeling windmolens worden gekoppeld aan de snelweg in vaste patronen, die de snelweg beschaduwen.</li> </ul> <p>Lokaal wordt er van landschapsinhoud gedacht (compensatie):</p>	<p><b>INDUSTRIE:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Industriële gebieden transformeren naar energie landschappen: grootaschig zon op daken en struiken, ruimte voor windmolens en daarmee lokale energie (warmte en elektriciteit) leverend en gebieden zelfvoorzienend te maken</li> </ul>
<b>INFRASTRUCTUUR</b>	<p><b>Inpassing:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Spoor</li> <li>- Auto wegen</li> <li>- Trafische hubs</li> </ul>	<p><b>Aanpassing:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zonnepanelen in de oase van infrastructuurpunten</li> <li>- Zonnepanelen langs geluidscherm</li> <li>- Zonnepanelen op overdekte parkeerplaatsen bij infra hubs met ruimte beschrijven en deelautos.</li> </ul>	<p><b>Transformatie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Windmolen langs infralijnen of markante locaties</li> <li>- Zonnepanelen op bekende infrastructuur</li> <li>- Drivende zonnepanelen (eventueel roterend met de zon mee) op zand afgravingen.</li> </ul>	